การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพร้าว 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2

ADMINISTRATION OF THE STUDENT SUPPORT SYSTEM OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN THE DIGITAL AGE IN THE PHRAO EDUCATION QUALITY DEVELOPMENT NETWORK GROUP 3 UNDER THE CHIANG MAI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

[1]ประภาช ใจมิภักดิ์, [2]สุดา เนตรสว่าง, [3]สาโรจน์ แก้วอรุณ และ [4]ธรรมรส โชติกุญชร

[1]Praphat chaimipark, [2]Suda Netsawang, [3]Sarod Kaewarun and [4]Thammaros Chotigunjara

[1]มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่, ประเทศไทย

[1]North-Chiang Mai University, Thailand

[1]Praphat.deaw18@gmail.com, [2]suda@northcm.ac.th, [3]sarod@northcm.ac.th, [4]thammaros@ northcm.ac.th

Received : February 23, 2024; **Revised** : March 28, 2024; **Accepted** :April 30, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลและศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพร้าว 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 75 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน และครูผู้สอนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพร้าว 3 จำนวน 71 คน ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เลือกแบบเจาะจง จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย

---

[1] นักศึกษา, หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

[2] อาจารย์ ดร., หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

[3] อาจารย์ ดร., หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

[4] รองศาสตราจารย์, หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา แล้วนำเสนอโดยวิธีพรรณนา ผลการวิจัยพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพร้าว 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ที่แสดงให้เห็นถึงการปรับระบบการทำงานให้ทันสมัยตามเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เปลี่ยนไป พยายามลดภาระงานของครูในการดำเนินงานต่าง ๆ โดยพยายามหาเทคโนโลยีเข้ามาช่วยให้สะดวกและรวดเร็วมากขึ้นควรการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในระบบดูแลช่วยเหลือและการเพิ่มขีดความสามารถการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีเป็นโอกาสที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทุกด้าน

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม; ผู้บริหารสถานศึกษา; การพัฒนาที่ยั่งยืน

Abstract

The purpose of this research was to study the administration of the student support system of school administrators in the digital age in the Phrao Education Quality Development Network Group 3 under the Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 2 and to study the development guidelines of the administration of the student support system of school administrators in the digital age in the Phrao Education Quality Development Network Group 3 under the Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 2. The sample groups were school administrators and teachers in the academic year 2023, a total of 75 people and 6 qualified persons chosen by the specific selection for an interview. Tools included questionnaires and interviews, the data were analyzed by the statistic of mean, standard deviation, and content analysis.The results showed that the administration of the student support system of school administrators in the digital age in the Phrao Education Quality Development Network Group 3 under the Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 2 was found to be at a high level in all aspects, in descending order of average values, as follows: student support, followed by student screening, student recognition individually, and prevention and resolution of problems, respectively, and the last averaged aspect was referral.Guidelines for the development of student support management using digital technology was found that the system should be modernized according to modern technology that

has changed, try to reduce the workload of teachers in various operations by trying to find technology to help make it more convenient and faster. Technology should be promoted in the help care system and increase more capacity for the preparation of individualized student information and technological environment factors were an opportunity to help support the implementation of all aspects of the student care system.

Keywords: student support system administration, school administrators, Digital Age

บทนำ

สังคมยุคข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ได้แทรกซึมสู่วิถีชีวิตของผู้คนในสังคมทุกรูปแบบ ทำให้คนไทยโดยเฉพาะเด็กและเยาวชน ต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว รุนแรง และเต็มไปด้วยสถานการณ์ปัญหาที่มีความสลับซับซ้อนนอกจากนี้การไหลบ่าของวัฒนธรรมต่างชาติเข้ามาสู่สังคมไทย ในขณะที่วัฒนธรรมดั้งเดิมนับวันแต่จะอ่อนแอลง ทำให้เด็กและเยาวชนตกเป็นเหยื่อของสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและ วัฒนธรรมดังกล่าว จนนำไปสู่การมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมทำให้มีพฤติกรรมแตกต่างไปจากเด็กและเยาวชนในอดีต ซึ่งทำให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และปัญหาต่าง ๆ ตามมาเช่น ไม่เคารพกฎระเบียบของโรงเรียน ติดสิ่งเสพติด พฤติกรรมก้าวร้าวเป็นต้น เป็นผลมาจากปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาทุกแห่งดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกำหนดมาตรการสนับสนุนส่งเสริมศักยภาพนักเรียนเน้นกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาป้องกันแก้ไขปัญหาและคุ้มครองสิทธิเด็กโดยให้สถานศึกษาดำเนินการแนวทางเพราะสภาพสังคมปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจการเมือง วัฒนธรรมและความเจริญของเทคโนโลยีต่าง ๆส่งผลต่อการเกิดปัญหาในด้านสังคมปัจจุบัน จึงเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่ต้องหาแนวทางนำเทคนิควิธีการต่าง ๆ มาบริหารสถานศึกษาเพื่อให้สามารถดำเนินการในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 2 เป็นหน่วยงานทางการศึกษา ที่มีภารกิจหลักในด้านการส่งเสริม สนับสนุน และบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงให้มีคุณภาพ จากการศึกษารายงานผลการดำเนินงานประจำปี 2565 มีการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองนักเรียนอย่างเสมอภาค สร้างความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ มีระบบและกลไกในการให้ความช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษได้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น ทำให้นักเรียนได้รับการคุ้มครองและมีหลักประกันทางสังคมเพิ่มขึ้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 2)และสภาพปัญหาของสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพร้าว 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ในสภาพความเป็นจริงเป็นไปอย่างลำบาก เพราะผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่ได้อยู่กับผู้เรียนตลอดเวลาตลอดจนและการให้ข้อมูลต่างๆของผู้เรียนเป็นไปอย่างยากลำบาก และการแก้ไขปัญหาไม่ตรงตามเป้าหมายหรือประสบความสำเร็จมากนัก

จากเหตุผลและความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญของการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จึงได้ศึกษาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพร้าว 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ต่อนักเรียนและการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกมา ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพร้าว 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2

2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพร้าว 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและ บุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพร้าว 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 75 คน

กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์ จำนวน 6 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 4 คน ครู วิทยะฐานะชำนาญที่ดูแลเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 2 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตามกรอบแนวคิดที่ได้จากการศึกษาเอกสารและสังเคราะห์องค์ประกอบของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศุภกร รัตนวงษ์ (2565) ซึ่งคู่มือระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565) แพรพลอย พัฒนะแสง (2565) รัชพล เที่ยงดี (2563) เฉลิมพงษ์ สุขสมพนารักษ์ (2561) ลัดดาวัลย์ เพชรจันทร์ (2560) ประกอบด้วย 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมนักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน 5) การส่งต่อนักเรียนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2560) ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์ (2560), ณัฐดนัย เนียมทอง (2561) ศิริยุพา รุ่งเริงสุข (2561) และ เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2559) ซึ่งผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์ องค์ประกอบจากหลักการที่ตรงกันมากที่สุด ประกอบด้วย 1) คลาวด์คอมพิวติง (Cloud

Computing) 2) เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) 3) อุปกรณ์สื่อสาร (Mobility Device)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วยเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพร้าว 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 มี 5 ด้าน โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท (Likert)

3.2 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยนำประเด็นที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดของแต่ละด้านมากำหนดเป็นประเด็นคำถามสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเชิงปริมาณ สถิติที่ผู้วิจัยใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) โดยหาค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(σ) การวิจัยเชิงคุณภาพ คือ การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) และสังเคราะห์ข้อมูลเป็นความเรียง

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพร้าว 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพร้าว 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2

การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ลำดับ
	(μ)	(σ)	แปลผล	
ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.66	0.72	มาก	3
ด้านการคัดกรองนักเรียน	3.67	0.71	มาก	2
ด้านการส่งเสริมนักเรียน	3.72	0.67	มาก	1
ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	3.65	0.73	มาก	4
ด้านการส่งต่อ	3.63	0.78	มาก	5
โดยรวม	**3.66**	**0.72**	**มาก**	**-**

จากตาราง 1 พบว่า การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพร้าว 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการส่งเสริมนักเรียน รองลงมาคือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ด้านการส่งต่อ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

ด้านรู้จักนักเรียนรายบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น Facebook, Line, Google Meet เป็นช่องทางในการการประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อขอข้อมูลของนักเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือ สถานศึกษามีการใช้คลาวด์คอมพิวติง เช่น Google Form, Google Sheets ประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อขอข้อมูลของนักเรียน

ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น

กลุ่ม Line หรือFacebook เป็นช่องทางในการส่งรายงานสรุปผลการคัดกรองนักเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือ สถานศึกษามีการใช้คลาวด์คอมพิวติง เช่น Google Sheets ในการจัดการข้อมูล เพื่อการคัดกรองนักเรียนและแปรผลแบ่งกลุ่มนักเรียน โดยแยกกลุ่มเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงกลุ่มมีปัญหา เป็นห้องเรียนและระดับชั้นเรียน

ด้านการส่งเสริมนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการประสานงานกับผู้ปกครอง ผ่านอุปกรณ์สื่อสารพกพา เช่น Smart Phone, Tablet เพื่อการส่งเสริมพัฒนานักเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือ สถานศึกษามีการใช้คลาวด์คอมพิวติง เช่น Google Form, Google Sheet, Google Docs หรือ Google Drive ในการประเมินผลและสรุปผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น Facebook, Line เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารหรือประชาสัมพันธ์เมื่อมีกิจกรรมเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน เช่น การให้คำปรึกษาเบื้องต้น กิจกรรมเสริมหลักสูตร และข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือ สถานศึกษามีกิจกรรมเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน เช่น การให้คำปรึกษาเบื้องต้น กิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยใช้คลาวด์คอมพิวติง เช่น Google Form, Google Docs หรือ Google Drive ในการบันทึกการให้คำปรึกษาเบื้องต้น เพื่อนำไปวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหา

ด้านการส่งต่อ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการใช้อุปกรณ์สื่อสารพกพา เช่น Smart Phone, Tablet ในการติดต่อประสานงานการส่งต่อนักเรียนให้กับผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษา เช่น ครูแนะ

แนว ครูอนามัย เพื่อช่วยเหลือนักเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายสถานศึกษาใช้ข้อมูลที่จัดเก็บไว้บนคลาวด์คอมพิวติง เช่น Google Sheet, Google Docs หรือ Google Drive ประกอบการส่งต่อรายงานข้อมูลนักเรียนให้ผู้เชี่ยวชาญ เช่น รายงานสรุปประวัติของนักเรียน รายงานความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน

2. ผลการสังเคราะห์ข้อมูลแนวทางการพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพร้าว 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ได้ผลดังนี้

ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ได้ข้อเสนอแนะว่า สถานศึกษาควรมีการใช้ระบบคลาวด์คอมพิวติงในการสำรวจเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนและบันทึกสถิติการมาเรียนด้วย Google Form หรือ Google Sheets มีการจัดการข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนไว้บนระบบคลาวด์คอมพิวติง เช่น Google Drive หรือ Google Sheets เพื่อความสะดวกในการเรียกใช้ข้อมูลและใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เช่น เว็บไซต์โรงเรียน, Facebook, Line, หรือ Zoom เป็นช่องทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนและประสานงานกับผู้ปกครองโดยใช้อุปกรณ์สื่อสารพกพา เช่น Smart Phone หรือ Tablet ในการประสานงานกับผู้ปกครอง

ด้านการคัดกรองนักเรียน ได้ข้อเสนอแนะว่าสถานศึกษาควรนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลบนระบบคลาวด์คอมพิวติงมาวิเคราะห์ เพื่อคัดกรองและจัดกลุ่มนักเรียนด้วย Google Sheets มีการบันทึกและรายงานผลการคัดกรองนักเรียนเป็นห้องเรียนและระดับชั้นเรียน โดยใช้ระบบคลาวด์คอมพิวติงเพื่อความสะดวกในการเรียกใช้และส่งต่อข้อมูลและใช้คลาวด์คอมพิวติง เช่น Google Driveเป็นพื้นที่ในการรวบรวมรายงานสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นภาพรวมของสถานศึกษาและใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น กลุ่ม Line เป็นช่องทางในการส่งรายงานสรุปผลการคัดกรองนักเรียนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องภายในสถานศึกษา

ด้านการส่งเสริมนักเรียน ได้ข้อเสนอแนะว่า สถานศึกษาควรมีการจัดกิจกรรมโฮมรูมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน หรือกิจกรรมต่าง ๆ ในรูปแบบออนไลน์ โดยใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น Facebook หรือ Line เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารกับนักเรียนและผู้ปกครอง มีการใช้ Google Form ในการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครอง และประเมินผลและสรุปผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน สถานศึกษาควรใช้อุปกรณ์สื่อสารพกพาในการประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อเพิ่มความสะดวกและรวดเร็ว มีการบันทึกและสรุปผลการประชุมแต่ละครั้งผ่านช่องทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ให้แก่ผู้ปกครองเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันอีกครั้ง

ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ได้ข้อเสนอแนะว่า สถานศึกษาควรมีการให้คำปรึกษาเบื้องต้นให้กับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มที่มีปัญหา และประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ผ่านช่องทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น Facebook หรือ กลุ่ม Line และใช้คลาวด์คอมพิวติงในการบันทึกการให้คำปรึกษาเบื้องต้น บันทึกข้อมูลสภาพปัญหา วิธีการช่วยเหลือและผลการช่วยเหลือนักเรียนใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางในการติดต่อประสานงานและส่งรายงานผลการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง ด้วยอุปกรณ์สื่อสารพกพา เช่น Smart Phone หรือ Tablet เพื่อส่งรายงานผลการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทันที

ด้านการส่งต่อนักเรียน ได้ข้อเสนอแนะว่า สถานศึกษาควรใช้สังคมออนไลน์ เช่น Facebook หรือ Line เป็นช่องทางในการประสานงานการส่งต่อและรายงานข้อมูลนักเรียนให้กับผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้อุปกรณ์สื่อสารพกพาในการติดต่อประสานงานการส่งต่อนักเรียน สถานศึกษาควรมีการใช้ข้อมูลที่จัดเก็บไว้บนระบบคลาวด์คอมพิวติงประกอบการส่งต่อรายงานข้อมูลนักเรียนให้ผู้เชี่ยวชาญ และใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นช่องทางในการติดตามผลและส่งรายงานผลการช่วยเหลือนักเรียนให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง

อภิปรายผล

1. การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพร้าว 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน รองลงมา ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการส่งต่อนักเรียน

2. การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพร้าว 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ได้ดังนี้

ด้านรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีแนวทางการพัฒนา คือ สถานศึกษาควรมีการใช้ระบบคลาวด์คอมพิวติงในการสำรวจเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนและบันทึกสถิติการมาเรียนด้วย Google Form หรือ Google Sheets มีการจัดการข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนไว้บนระบบคลาวด์คอมพิวติง เช่น Google Drive หรือ Google Sheets เพื่อความสะดวกในการเรียกใช้ข้อมูลขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย แพรพลอย พัฒนะแสง (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ซึ่งได้เสนอแนวทางการพัฒนาด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคลว่าสถานศึกษาควรใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น เว็บไซต์โรงเรียน, Facebook, Line, Google Meet หรือ Zoom เป็นช่องทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนและประสานงานกับผู้ปกครอง โดยใช้อุปกรณ์สื่อสารพกพา เช่น Smart Phone หรือ Tablet ในการประสานงานกับผู้ปกครอง และสถานศึกษาจะต้องสร้างคลิปวิดีโออธิบายวิธีการใช้งานระบบดิจิทัลผ่านช่องทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ให้แก่นักเรียนและผู้ปกครองเพื่อสร้างความเข้าใจในการใช้งานระบบเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษา

ด้านการคัดกรองนักเรียน มีแนวทางการพัฒนา คือ สถานศึกษาควรนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลบนระบบคลาวด์คอมพิวติงมาวิเคราะห์เพื่อคัดกรองและจัดกลุ่มนักเรียนด้วย Google Sheets มีการบันทึกและรายงานผลการคัดกรองนักเรียนเป็นห้องเรียนและระดับชั้นเรียน โดยใช้ระบบคลาวด์คอมพิวติง เพื่อความสะดวกในการเรียกใช้และส่ง

ต่อข้อมูล และใช้คลาวด์คอมพิวติง เช่น Google Drive เป็นพื้นที่ในการรวบรวมรายงานสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นภาพรวมของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย จักรพงษ์ ตระการไทย (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การดำเนินการงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษายุคดิจิทัล ได้เสนอว่า ชุดโปรแกรมการประมวลผลแบบคลาวด์ (คลาวด์คอมพิวติ้ง) สำหรับเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและการทำงานร่วมกัน สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลและสารเทศ ผ่านระบบออนไลน์ โดยประสานงานการทำงานกันระหว่าง ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง และเป็นซอฟต์แวร์ที่ Google ให้บริการสำหรับสถานศึกษาใช้งานได้ฟรี โดยไม่มีค่าใช้จ่าย ซึ่งชุดโปรแกรมนี้รวมเว็บแอพพลิเคชั่นยอดนิยมของ Google ต่างๆ เช่น Google Plus, Google Sites, Gmail, Google Calendar, Google Drive, Google Docs, Google Classroom.

ด้านการส่งเสริมนักเรียน แนวทางในการพัฒนา คือ สถานศึกษาควรมีการจัดกิจกรรมโฮมรูม ประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน หรือกิจกรรมต่าง ๆ ในรูปแบบออนไลน์ โดยใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น Facebook หรือ Line เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารกับนักเรียนและผู้ปกครอง มีการใช้ Google Form ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย แพรพลอย พัฒนะแสง (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ซึ่งได้เสนอแนวทางการพัฒนาด้านการส่งเสริมนักเรียนว่า ในการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครองและประเมินผลและสรุปผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน สถานศึกษาควรใช้อุปกรณ์สื่อสารพกพาในการประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อเพิ่มความสะดวกและรวดเร็ว มีการบันทึกและสรุปผลการประชุมแต่ละครั้งผ่านช่องทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ให้แก่ผู้ปกครองเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันอีกครั้ง

ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา มีแนวทางการพัฒนา คือ สถานศึกษาควรมีการให้คปรึกษาเบื้องต้นให้กับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มที่มีปัญหา และประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ผ่านช่องทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น Facebook หรือ กลุ่ม Line และใช้คลาวด์คอมพิวติงในการบันทึกการให้คำปรึกษาเบื้องต้น บันทึกข้อมูลสภาพปัญหา วิธีการช่วยเหลือและผลการช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย แพรพลอย พัฒนะแสง (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ซึ่งได้เสนอแนวทางการพัฒนาด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาว่า การใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางในการติดต่อประสานงานและส่งรายงานผลการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง ด้วยอุปกรณ์สื่อสารพกพา เช่น Smart Phone หรือ Tabletเพื่อส่งรายงานผลการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทันที

ด้านการส่งต่อแนวทางการพัฒนา คือ สถานศึกษาควรใช้สังคมออนไลน์ เช่น Facebook หรือ Line เป็นช่องทางในการประสานงานการส่งต่อและรายงานข้อมูลนักเรียนให้กับผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้อุปกรณ์สื่อสารพกพาในการติดต่อประสานงานการส่งต่อนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย เทียนชัย เจริญสุข (2566) ได้ทำการศึกษา เรื่องการจัดการระบบ

ดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ซึ่งได้เสนอแนวทางการพัฒนาด้านการส่งต่อนักเรียนว่า สถานศึกษาควรมีการใช้ข้อมูลที่จัดเก็บไว้บนระบบคลาวด์คอมพิวติงประกอบการส่งต่อรายงานข้อมูลนักเรียนให้ผู้เชี่ยวชาญ และใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นช่องทางในการติดตามผลและส่งรายงานผลการช่วยเหลือนักเรียนให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

จากการวิจัยการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพร้าว 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการส่งต่อนักเรียน ด้านที่ควรได้รับการพัฒนาที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมนักเรียน ซึ่งเป็นด้านที่สำคัญสำหรับสถานศึกษาที่ควรนำไปเช่นใช้อุปกรณ์สื่อสารพกพาในการประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อเพิ่มความสะดวกและรวดเร็ว มีการบันทึกและสรุปผลการประชุมแต่ละครั้งผ่านช่องทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ให้แก่ผู้ปกครองเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน และความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อสื่อสาร ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาส่งผลให้เกิดคุณภาพของผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : การศาสนา.

จักรพงษ์ ตระการไทย. (2565). การดำเนินการงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษายุคดิจิทัล. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

เฉลิมพงษ์ สุขสมพนารักษ์. (2561). การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านช่างหม้อ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ณัฐดนัย เนียมทอง. (2561). มองเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในยุคดิจิทัล. [ออนไลน์]. ได้จาก : https://www.scimath.org/article-technology/item/8477-2018-07-18-04- 11-25. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 2 สิงหาคม 2565].

ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์ .(2561). ครูและนักเรียนในยุคการศึกษาไทย 4.0 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

เทียนชัย เจริญสุข (2566). *การจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1.* วารสารสังคมศาสตร์บูรณาการ, 3(8), 33-45.

แพรพลอย พัฒนะแสง. (2564). *การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

รัชพล เที่ยงดี. (2563). *การศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

ลัดดาวัลย์ เพชรจันทร์. (2559). *ปัญหาและแนวทางพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนบ้านปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.

ศุภกร รัตนวงษ์. (2565). *การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2560). Digital literacy คืออะไร. [ออนไลน์].ได้จาก : https://www.ocsc.go.th/DLProject/mean-dlp. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 12 สิงหาคม 2565].

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 2 (2565). *รายงานผลการดำเนินงานประจำปี 2565*

อธิป เกตุสิริ และคณะ (2565) .*สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี และอำนาจเจริญ* . บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2566, 18 พฤศจิกายน). *การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล (School Management in Digital Era).* http://trueplookpanya.com.

